

ρωσιν ειλικρινῶς ἐπίστευεν. Ἰσως δὲ συνέτεινον εἰς ἐπαύξεισιν τῆς δυσαρρεσκείας του καὶ τινες σκευωρία τῇ ἐπιβουλῇ εἰσηγήσει τῆς ξένης πολιτικῆς διενεργούμεναι, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἀναφορὰ κυκλοφοροῦσα ἐν Σύρῳ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐπὶ σκοπῷ νὰ ὀρισθῇ διάδοχος τοῦ θρόνου ὁ Ἀδαλβέρτος καὶ ἄνευ τῆς ἐκ τοῦ Συντάγματος ὑποχρεωτικῆς αὐτοῦ ἐξωμόσεως τοῦ δυτικοῦ δόγματος, ὅπερ ἐπέσβευεν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ.

ΧΑΡΑΛΔΟΣ

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΙΑΓΩΝ

Βυζαντινὸν ἱστορῆμα.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Τὰ λοιπὰ σκευή (τρόπαια καὶ διάφορα ἔνσημα) τὰ τε *καμπιδικτήρια* (τὰ σήματα τὰ φερόμενα ὑπὸ τοῦ *campiductores*, ἦτοι γυμναστῶν τῶν στρατιωτῶν) καὶ τὰ *λάβουρα* (λάβαρα) καὶ *σίγνα* (γενικὴ ἔκφρασις ἐκ τοῦ: *insignia*, ἀλλ' ἰδίως ὀνόματι, φέρουσαι ἐπεικονισμένην τὴν προτομὴν τοῦ βασιλέως) ἔστησαν ὑποκάτω τῶν προῤῥηθέντων σκευῶν, κρατούμενα καὶ ταῦτα ὑπὸ τῶν *ἐλατῶν* τοῦ πρώτου *δρομωνίου* (κωπηλατῶν τοῦ πρώτου δρόμωνος). Οἱ ἐλάται οὗτοι ἐφόρεσαν τῶν *ταγματικῶν* (τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς τάξεις τῆς τε βασιλικῆς φρουρᾶς καὶ τῆς δημοτικῆς, διατελούσης ὑπὸ τὸν Ἐπαρχον τῆς πόλεως) τὰ *φρουρῶντα ἀλλάξιμα* (πολυτελῆ ἐνδύματα).

Ἐξῶθεν τῶν *βήλων* (τριτῆ ἢ τῆς λέξεως ταύτης σημασία, ἦτοι α'.) τὰ πρὸ τῶν θυρῶν παραπετάσματα β' αὐταὶ αἱ θύραι καὶ γ'.) αἱ διάφοροι τῶν μεγιστάνων τάξεις, αἵτινες εἰσῆρχοντο αἰρομένων τῶν παραπετασμάτων καὶ ἀναπεταννυμένων τῶν θυρῶν. Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῶν παραπετασμάτων, καὶ ἄνωθεν τῶν *ἀναβάθρων* (βάθρων) ἔστησαν οἱ *Μαγλαβῆται* (ῥαβδοῦχοι ἐκ τοῦ: *manus*, χεῖρ καὶ: *claves*, ῥάβδος, προηγούμενοι τοῦ Αὐτοκράτορος, ὡς οἱ Ῥωμαῖοι *lictores*, καὶ τὴν ὁδὸν ἀνοίγοντες διὰ τοῦ πλήθους), φοροῦντες *σκαραμάγια* καὶ τὰ ἑαυτῶν *σπαθία*.

Μετὰ δὲ τούτους ἔστησαν οἱ τῆς μεγάλης Ἐταιρίας (τὰς ἑταιρίας ἀπετέλουν οἱ ἄλλογενεῖς δορυφόροι τοῦ Ἀνακτος καὶ τῶν Ἀνακτόρων Πέρσαι, Χάζαροι, Φράγκοι, Ἀγγλοι, κτλ. ἦσαν δὲ τρεῖς, ἡ μεγάλη, ἡ μέση, καὶ ἡ μικρά. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς πρώτης ἐκαλεῖτο Ἐταιριάρχης ἢ καὶ Ἐθνάρχης) Μακεδόνες, ἐπὶ τῶν Ἐσσοφρίων (χιτώνων) φέροντες *σπαθία*

Ἰωστίκια (ἐκ τελαμῶνος ἐξαρτώμενα) καὶ ἄργυρᾶ, μετὰ λοφίων διαχρύσων, βαστάζοντες καὶ *σκουτάρια* (ἀσπίδας ἐκ τοῦ: *scutum*) χρυσᾶ καὶ χαλκόχρυσᾶ καὶ σιδηρᾶ, ὡς καὶ *μοροπέλυκα* (πελέκεις ἔχοντας μίαν ἀκμὴν) καὶ *τσικούρια* (πελέκεις ἀμφιστόμους).

Κάτωθεν δὲ τῶν αὐτῶν ἀναβάθρων ἔστη ἡ μεγάλη Ἐταιρία καὶ ἡ μεσαία, μετὰ τῶν *Φαργάνων* (σωματοφυλάκων, εἴτε ἐξ Αἰγύπτου, εἴτε ἐκ τῶν πέραν τοῦ Ὠζου χωρῶν) καὶ *Χαζάρων*, (γένος Ἀραβικὸν ἐκ τῆς Κιμβρικής Χερσονήσου), πάντων φορούντων *σπαθία* καὶ *βασταζόντων σκουτάρια*. Οἱ οἰκιακοὶ Πρωτοσπαθῆριοι ἔστησαν εἰς τὴν *σωλέαν*, (ὁ περιφανέστερος τῆς ἐκκλησίας χώρος πρὸ τοῦ Ἱεροῦ, ἐνίοτε διὰ δρυφάκτων περιβεβλημένος ἐνταῦθα τὸ πρὸ τοῦ θρόνου μέρος τῆς αἰθούσης), ἐνθεν *κἀκείθεν*, φοροῦντες *σκαραμάγια* *πρασινοῤῥόδινα* καὶ *σπαθία*. Μετ' αὐτοὺς ἔστησαν οἱ *Σπαθαροκανδιδᾶτοι* φοροῦντες *σκαραμάγια* *πολύχρσα* καὶ *σπαθία*, καὶ τὰ *σπαθαροκανδιδατίκια*. Μετ' αὐτοὺς οἱ *Σπαθῆριοι*, φοροῦντες καὶ αὐτοὶ *πολύχρσα σκαραμάγια* καὶ τὰ ἑαυτῶν *σπαθία*, *βαστάζοντες* δὲ καὶ *διοτράλια* *dextralia*, *πελέκεις* *κραδαινομένους* *διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός*. Μετ' αὐτοὺς οἱ *Στράτορες*, (ἐμπροσθοφυλάκες) φοροῦντες *σκαραμάγια* *λευκολέοντας* (ἔχοντα χρυσοῦς λέοντας ἐπὶ λευκοῦ ἐδάφους), καὶ ἑτέρων *χροιῶν* καὶ *ἐξεμπλιῶν* (ἐκ τοῦ: *exemplum*, *σχῆμα* ἢ *διάγραμμα*), *βαστάζοντες* καὶ τὰ *στρατορίκια* (ῥάβδους, ἢ ἄλλα τοῦ ἀξιώματος τῶν Στρατόρων ἔνσημα).

Δεξιῶς δὲ πρὸς δύσιν, εἰς τὴν σύμπηξιν τῶν δύο βήλων, ἐξῶθεν ἄνωθεν τῶν ἀναβάθρων, ἔστη τῆς μεγάλης Ἐταιρίας (ἐλλείπει ὁ Μάγιστρος), *βαστάζων* τὸ χρυσοῦφαντον *σενδὲς* βασιλικὸν *φλάμουλον* (εἶδος σημαίας ἐκ τοῦ: *flamma*, ἐξ οὗ καὶ τὸ: *oriflamme*), ἐνθεν δὲ *κἀκείθεν* τῶν αὐτῶν ἀναβάθρων ἐξῶθεν τῶν αὐτῶν βήλων ἔστησαν οἱ δύο Πρωτοελαταὶ, *βαστάζοντες* τὰ χρυσᾶ βασιλικά *φλάμουλα* καὶ εἶθ' οὕτω *καθεξῆς* τῶν δύο Πρωτοελατῶν *δεξιὰ* καὶ *ἀριστερὰ* ἔστησαν πάντα τὰ χρυσᾶ *αὐρόκλαβα* (ἄγνωστα ταῦτα), καὶ *σενδὲς*, καὶ λοιπὰ βασιλικά *φλάμουλα*, ὑπὸ τῶν ἐλατῶν τῶν βασιλικῶν δρομώνων *βασταζόμενα*, φορούντων τῶν *ταγματικῶν τῶν τεσσάρων χροιῶν* τὰ *ἀλλάξιμα* (ἦτοι τὰς στολὰς τῶν τεσσάρων τοῦ Ἱπποδρόμου φατριῶν).

Οἱ δὲ *δημόται* τῶν δύο μερῶν (οἱ Βένετοι καὶ οἱ Πράσινοι), καὶ οἱ *ἀποστολίται* ψάλλται (ἐκ τοῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων), ὁμοίως καὶ οἱ *ἀγιοσοφῆται* (οἱ τῆς ἁγίας Σοφίας) ἔστησαν ἐπὶ σκάμων ὑψηλῶν, ἐνθεν *κἀκείθεν* τῶν αὐτῶν ἀναβάθρων, *εὐφημοῦντες* καὶ *ἄδοντες βασιλικά* (τροπάρια ἐξυμνοῦντα τοὺς Βασιλεῖς).

Καὶ οἱ μὲν δημόται ἐφόρεσαν τὰ ἑαυτῶν ἀλάξιμα καὶ χρυσὰ στεφάνια, βαστάζοντες καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐργεῖρια (τὰ καὶ ὀθόνια καὶ ὠράρια ἦτοι χειρόμακτρα, ἐν οἷς οἱ εἰς τὸ Παλάτιον εἰσιόντες Συγκλητικοὶ ἀπεμύττοντο καὶ ἀπέπτουον, λέγουσι τ' ἀρχαῖα σχόλια). Οἱ δὲ ἀποστολίται καὶ ἀγιοσοφίται ἐφόρεσαν τῶν ταγματικῶν τὰ φουνδάτα ἀλλάξιμα καὶ τοῦ Σκέπτου (τὸ Σκέπτον ἀπετέλουον οἱ εὐνοῦχοι σωματοφύλακες τῆς Αὐγούστης, ἐκ τοῦ: σκέπω καθ' ὅσον περιστοιχίζοντες αὐτήν, ἀπέκρυπτον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πλήθους) τὰ ὀλόβ.λαττα (ὀλοπόρφυρα) καὶ ὑπὸ φβαλίον καμίσια (ἦτοι καμίσια ἔχοντα φυάλιον, χιτῶνας ἔχοντας ἐρέαν ἢ κουκοῦλαν), καὶ τὰ τῶν ὑπουργούντων εἰς τὰς καμάρας τῶν ἰθ'. Ἀκουσίτων (τὰς στοὰς τῶν δεκαεννέα τραπεζῶν, ἐκ τοῦ ἀκουμβίζειν, καθ' ὅσον οἱ αὐτοκράτορες κατὰ τινα ἐπίσημα γεύματα οὐδὲως ἐκάθηντο, ἀλλ' ἐπερείδοντο ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθιμον, ὡς ῥητῶς μαρτυρεῖ καὶ ὁ Λουίτπράνδος περὶ τοῦ μεγάλου συμποσίου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως).

Ὁ Λογοθέτης κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δοχῆς καὶ αὐτὸς ἐφόρεσε λῶρον. Εἰς δὲ τὴν πύλην τὴν ἐξάγουσαν εἰς τὸν τρίκλινον τῶν Κανδιδάτων ἔστησαν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν οἱ τοῦ Ἀριθμοῦ (τῶν Νομέρων) ἄρχοντες, καὶ αὐτοὶ μετὰ σκαραμαγγίων, φοροῦντες καὶ τὰ ἑαυτῶν σπαθία, καὶ βαστάζοντες σκουτάρια. Ἰστέον ὅτι αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῆς δοχῆς πάντες οἱ προῤῥηθέντες ἀπὸ τῶν πρωτοσπαθαρίων καὶ ἕως τοῦ ἐσχάτου ἀνθρώπου τοῦ φοροῦντος σκαραμαγγίον ἔστησαν ἕκαστος πρὸς τὸ ἴδιον τῆς χοιᾶς καὶ τοῦ ἐξέμπλου σκαραμαγγίον (ἦτοι ὁμοῦ οἱ ὁμοιομόρφως ἐνδεδυμένοι), ἤγουν οἱ τοὺς πρασινοβρόδινους ἀετοὺς φοροῦντες ἔνθεν κἀκεῖθεν οἱ τοὺς βόφους (τὰ ἔχοντα ἐνυφασμένας εἰκόνας βοῶν ἢ βουβάλων) καὶ τοὺς πολυγύρους ἀετοὺς ὁμοίως, οἱ τὰς θαλάσσιαι (ἴσως τὰ ἔχοντα ἐνυφασμένας μαιάνδρους, ὡς τὰ μεταγενέστερα μοιρῆ) καὶ τοὺς λευκολέοντας ὁμοίως.

Οἱ δὲ Κανδιδάται ἔστησαν ἐν τῷ ἰδίῳ τρίκλινῳ ἔνθεν κἀκεῖθεν μετὰ τῶν ἰδίων σκαραμαγγίων, φοροῦντες τὰ κανδιδάτικια, καὶ ὅπισθεν αὐτῶν οἱ τοῦ Ἀριθμοῦ Μανδάτορες μετὰ σπαθίων καὶ σκουταρίων. Οἱ δὲ ἔλαται τῶν βασιλικῶν δρομώνων ἔστησαν ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐν τῷ αὐτῷ τρίκλινῳ τῶν Κανδιδάτων, πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου (ἢ τοῦ Κύρου, ἐντὸς τῶν Ἀνακτόρων εὐρισκομένης) καὶ εἰς τὸν τρίκλινον, ἐν ᾧ τὸ Καμελαύκιον ἴσταται, καὶ οἱ Μάγιστροι γίνονται, καὶ εἰς τὸν Ὀνόποδα.

Μετὰ τούτους εἰς τὸν Πόρθηκα τοῦ Αὐγουστέως, ἤγουν εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, ἔστησαν τὰ ἀρχοντογεννήματα (υἱοὶ τῶν μεγιστάνων) καὶ

οἱ σαπωνισταὶ τοῦ Βεστιαρίου (οἱ καθαρίζοντες τὰ λινὰ ὑφάσματα τῆς ἱματιοθήκης) ὡς καὶ οἱ τοῦ τραπέζιου, φοροῦντες τὰ μὲν ἀρχοντογεννήματα τὰ ἑαυτῶν σκαραμαγγία καὶ σπαθία, οἱ δὲ σαπωνισταὶ Βεστιαῖται τὰ ἀτραβατικὰ χλανίδια, (χλανίδας πιθανῶς φαιοῦ χρώματος καὶ χρυσοῦς ἰδίως διὰ τοὺς πενθοῦντας) οἱ δὲ τοῦ τραπέζιου τὰ ψευδοξέα (πιθανῶς πορφυρὰ κατωτέρας ποιότητος, πορφυρὰ ἐφευσμένη τὸ ἄνθος, λέγει ὁ Σχολιαστὴς,) κοντομάνικα.

Ἐξωθεν δὲ τῆς Χαλκῆς Πύλης τοῦ τρίκλιου τῶν Κανδιδάτων ἔστη ἔνθεν κἀκεῖθεν ἢ τοῦ Δρουγγαρίου τῶν πλωίμων οὐσία (τὰ πληρώματα τοῦ Χιλιάρχου τοῦ στόλου) καὶ ὁ μέγας Πάμφυλος (ὁ ἡγεμὼν πλοίων ἐκ Παμφυλίας, ἢ κατὰ τὸ ἐκεῖ ἔθος ναυπηγηθέντων, καὶ ὧν τὰ πληρώματα, Πάμφυλοι καλούμενα, συνεκροτοῦντο ἐκ ξένων, Ἰταλῶν, Ῥώσων, Τούρκων, Μαρδαϊτῶν, Σλαύων, κτλ.) βαστάζοντες δόρκας (δερματίνας Ἀραβικὰς ἀσπίδας) καὶ τὰ ἑαυτῶν φοροῦντες σπαθία.

Ἐν δὲ τῇ πρώτῃ Σχολῇ καὶ τῷ τρίκλινῳ τῶν Ἐξκουσίτων ἕως τοῦ αὐτοῦ Τριβουναλίου ἔστησαν ἔνθεν κἀκεῖθεν αἱ οὐσίαι (τὰ πληρώματα) τῶν Παμφύλων, βαστάζοντες δόρκας καὶ φοροῦντες σπαθία. Οἱ δὲ Ἄρχοντες τῶν πλωίμων (τοῦ στόλου) ἔστησαν καὶ αὐτοὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν οὐσίαν (παρὰ τὸ ἴδιον σῶμα). Ἐν δὲ τῷ Τριβουναλίῳ ἔστη ἔνθεν κἀκεῖθεν ἢ πολιτικῇ (οἱ δημοτικοὶ λειτουργοὶ, ἢ, ἴσως πιθανώτερον, ὀλόκληρος ὁ δῆμος, ὅστις κατὰ τὰς τελετὰς διηρεῖτο εἰς διαφόρους τάξεις, τοὺς ἀνδρας, τὰς γυναῖκας, τὰ παιδιά, τοὺς ἱερεῖς, κτλ.) μετὰ τῶν συστημάτων (συντεχνιῶν), καὶ τῶν ἰδίων Ἀρχόντων, φοροῦντων τῶν μὲν Ἀρχόντων τὰ ἐξ χλανίδια τῶν Σχερετικῶν καὶ πλωιτῶν (ἄγνωστον ἐνδυμα), οἱ δὲ λοιποὶ πάντες τὰ λευκὰ χλανίδια τῶν ταγματικῶν, καὶ ὅπισθεν αὐτῶν πλωῖμοι (ναῦται) βαστάζοντες δόρκας, φοροῦντες καὶ τὰ ἑαυτῶν σπαθία.

Εἰς δὲ τὸν τρίκλινον τῶν Σχολῶν ἔνθεν κἀκεῖθεν ἔστησαν πλωῖμοι ὡς ἄνω ἔσωθεν δὲ τῆς Χαλκῆς Πύλης ἔστησαν ἔνθεν κἀκεῖθεν οἱ Τουλμάτσοι (Δαλμάται) μετὰ φλαμούλων, βαστάζοντες δόρκας καὶ φοροῦντες τοξοφόρετρα (τόξα καὶ φαρέτρας). Ἐξωθεν δὲ τοῦ καγκέλλου τῆς Χαλκῆς ἔστησαν πάχωμα (ὁ ὄχλος, καὶ ἰδίως ὁ ναυτικός), οἱ μὲν πρὸς τὸ μέρος τῶν Νομέρων, οἱ δὲ πρὸς τὴν καμάραν τοῦ Μιλίου, οἱ λοιποὶ πλωῖμοι, καὶ οἱ περισσοὶ τῶν Τουλμάτσων, καὶ οἱ βαπτισμένοι Ῥῶς (Ῥῶσοι) μετὰ φλαμούλων, βαστάζοντες σκουτάρια, καὶ φοροῦντες τὰ ἑαυτῶν σπαθία.

Τούτων πάντων γενομένων εἰσέρχονται τέλος οἱ Πραιπόσιτοι καὶ ὑπομνησκουσι τοὺς Δεσπότης καὶ ἀμέσως ἀπέρχονται οὗτοι ἔνθα αἱ χλα-

μύδες και τὰ στέμματα ἀπόκεινται, και περιβάλλεται ὁ Βασιλεὺς ὑπὸ τῶν Πραιποσίτων τὸ ὀκτάγωνον χλανίδιον· καὶ τὸ μέγα λευκὸν στέμμα, μεθ' ὃ ἀνέρχονται καὶ καθέζονται ἐπὶ τῶν θρόνων, καὶ ὁ λαός, ἰστάμενος ἐξω τῶν δύο πρὸς δύοσιν συρτῶν βήλων, λέγει μεγάλως (μεγαλοφώνως) τό: « πολυχρόνιον, » ἐν ᾧ οἱ ψάλλται οἱ τε ἀποστολῆται καὶ ἀγιοσοφῆται ἄδουσι τὰ βασιλικία.

Μετὰ ταῦτα οἱ Πραιπόσιτοι, ἐξερχόμενοι εἰσάγουσι τοὺς τοῦ Κουβουκλείου δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν κατὰ τὸ ἔθος ἐν ᾧ δὲ οὗτοι τοποθετοῦνται, νεύει ὁ Πραιπόσιτος τῷ Ὀστιαρίῳ, τῷ ἔχοντι τὴν χρυσοῦν βέργαν, ὅστις ἐξέρχεται, καὶ εἰσάγει τὸ πρῶτον Βῆλον, ἦτοι τοὺς Μαγίστρος. Καὶ πάλιν, διὰ νεύματος τοῦ Πραιποσίτου, ἐξέρχεται ἕτερος Ὀστιάριος, καὶ εἰσάγει κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ δεύτερον Βῆλον, ἦτοι τοὺς Πατρικίους· τούτοις δ' ἐπονται οἱ Συγκλητικοί, καὶ τούτοις πάντα τὰ λοιπὰ Βῆλα κατὰ τὴν συνήθη τάξιν.

Καταλαβόντων δὲ τῶν Ἀρχόντων τὰς οικείας τάξεις, εἰσάγεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τοῦ Πραιποσίτου καὶ τῶν Ὀστιαρίων τὸ Κουβούκλειον τῆς Αὐτοκρατείας, ἦτοι αἱ διαφοροὶ τῶν δεσποινῶν τάξεις αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν θεραπείαν αὐτῆς. Πρῶτον ἔρχεται τὸ Βῆλον τῶν Ζωστῶν (ἢ Πατρικία Ζωστή ἢ ἡ πάσης τῆς θεραπείας προεδρεύουσα, φίλη καὶ διαρκὴς σύντροφος τῆς Αὐτοκρατείας. Μία ὑπῆρχε τοιαύτη, ἀναφέρονται δὲ πλείονες, διότι διετήρουν ἰσως τὸν τίτλον αἱ προηγηθείσας Βασιλίσσας ὑπηρετήσασαι), μετὰ ταύτας αἱ Μαγιστρίσσαι, μεθ' ἃς αἱ Πατρικίαι, εἶτα αἱ Ὀφικιαλαὶ Πρωτοσπαθαρεῖαι, μετὰ ταύτας αἱ λοιπαὶ Πρωτοσπαθαρεῖαι, μεθ' ἃς αἱ Σπαθαροκαρδιδάτισσαι, ἃς ἠκολούθουν αἱ Σπαθαρεῖαι καὶ Στρατόρισσαι καὶ Καρδιδάτισσαι, (πρόκειται περὶ τῶν συζύγων τῶν ἐν λόγῳ Ἀρχόντων) ὡς καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τῶν Ἀρχοντισσῶν τάξεις.

Τούτων πάντων κατὰ τὸ εἰωθὸς γινομένων, ἐπέστη τέλος ἡ στιγμή πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν Σαρακηνῶν Πρέσβων, προηγουμένου τοῦ Χαράλδου, καθ' ὃ ἔχόντων ἐπίσημον ἀποστολήν. Οὗτοι, εἰδοποιηθέντες ἅμα τοῦ Βασιλέως εἰσελθόντος εἰς τὸ Μηταῶριον (πιθανῶς τὴν προμνηθεῖσαν αἶθουσαν, ἐνθα ἡμφιέννυτο, ἐκ τοῦ: mutare) κατέλιπον τὸν Χρυσιάρα (κατ' ἄλλους πλατεῖαν, ἐνθα εἰργάζοντο οἱ χρυσοκαθάριοι, ἦτοι τεχνῆται τῶν χρυσοπλάστων ὑφασμάτων, κατ' ἄλλους Μέγαρον, περιέχον καὶ τὸ τελωνεῖον, ἢ βασιλικὸν ταμεῖον), ἐνθα ἐξενίζοντο, κατῆλθον τὸν Κοχλίαν (πιθανῶς ἐλικοειδῆ κλίμακα), πρὸς τὸ μέρος τοῦ αὐγουστιακοῦ σταύλου καὶ τῆς καμάρας τῆς καλουμένης « Ἀνηθάς », διέβησαν παρὰ τὸ ἄγιον Φρέαρ (φιάλην

ἐν τῷ προαυλίῳ τῆς ἐκκλησίας, ἐνθα ἐνίπτοντο οἱ πιστοί, πρὶν ἢ εἰσελθῶσιν εἰς τὸν νάρθηκα· πιθανῶς ἢ τῆς ἀγίας Σοφίας, ἐνθα ἡ περιώνυμος ἀμφίστροφος ἐπιγραφή—Νίψον ἀνομήματα μὴ μόναν ὄψιν—) μεθ' ὃ, ἀφιπεύσαντες πρὸς τοῦ καρχέλλου (πιθανῶς τῶν κίγκλιδων) τῆς Χαλκῆς, διῆλθον δι' αὐτῆς, διὰ τοῦ τρικλίνου τῶν Σχολῶν, καὶ τοῦ Τριβουναλίου, ἐνθα στραφέντες πρὸς τὰ δεξιὰ, καθ' ὅσον τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον Φουρνικὸν ἦν περιπεφραγμένον, καὶ διὰ βλαττίων (πορφυρῶν ὑφασμάτων) κεκοσμημένον, ἐκαθέσθησαν.

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἐφόρεσαν καὶ αὐτοὶ σπέκια, οὐχὶ τὰ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἕτερα κάλλιστα, καὶ μανακία πεποικιλμένα διὰ λίθων τιμίων καὶ μαργαριτῶν μεγάλων. Ἐγένετο δὲ τοῦτο ἐκτάκτως, διαταγῇ τοῦ φιλορίστου Ἀνακτος, καθ' ὅσον οὐδέποτε οἱ βαρβᾶτοι (βάρβαροι) περιεβάλλοντο τοιαῦτα πολυτελῆ ἐνδύματα. Μεθ' ὃ οἱ ἐν λόγῳ Σαρακηνοί, ἐξεληθόντες αὐθις, διῆλθον διὰ τοῦ ἀναδενδραδίου, καὶ τοῦ τρικλίνου τῶν Καρδιδάτων, καὶ τοῦ τρικλίνου, ἐν ᾧ τὸ Καμελαύκιον ἵσταται, καὶ περαιτέρω διὰ τοῦ Ὀνόποδος, καὶ τοῦ πόρτηκος τοῦ Αὐγουστέως, ἦτοι τῆς Χρυσῆς Χειρὸς, δι' ἧς εἰσέδυσαν εἰς τὸν τρικλινὸν τοῦ Αὐγουστέως, ὅπου μικρὸν ἀνεπαύθησαν.

Πάλιν δ' ἐκείθεν ἐκινήσαντες, διῆλθον διὰ τῶν ἐνδοθεν διαβατικῶν τοῦ Αὐγουστέως καὶ τῆς ἀψίδος εἰς τὸν Ἰππόδρομον, ὅθεν διαβάαντες διὰ τῶν Σκύλων (ἴσως αἰθούσης τινός, ἐν ἧ ἐξέτιθεντο τὰ λάφυρα), εἰσῆλθον εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνου, καὶ ἐκαθέσθησαν ἐν τοῖς ἐκεῖ σακμνίσι. Ἀπεστάλησαν δ' αὐτοῖς τότε ὑπὸ τοῦ Βασιλέως διὰ Κοιτωνίτου ἱμάτια ἐβραμμένα καὶ ἀλλάξιμα (πολυτελῆ ἐνδύματα), μεθ' ὃ κατηθύνθησαν τέλος πρὸς τὴν Μαγναύραν, εἰς ἣν, ἅμα ἐνεφανίσθησαν, εἰσῆλθεν ὁ Κατεπάνω (Ἡγεμῶν τῶν Καισαριανῶν, ἦτοι τῶν ὑπηρετῶν τῆς Αὐλῆς, ὅστις, πλὴν ἄλλων λειτουργιῶν, συνέπραττε περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ὑποτελῶν Ἡγεμόνων καὶ ξένων Πρέσβων) μετὰ τοῦ Δομεστικού καὶ τῶν Χρυσοτρικλινιτῶν, οἵτινες ἔστησαν δεξιῶς καὶ ἀριστερῶς πρὸ τῶν δύο πρὸς δύοσιν συρτῶν βήλων.

Τούτων δὲ γενομένων, νεύει ὁ Πραιπόσιτος τῷ Ὀστιαρίῳ, τῷ ἔχοντι τὴν χρυσοῦν βέργαν, ὅστις εἰσάγει τοὺς ἐθρικοὺς (τοὺς ξένους πρέσβεις), κρατούμενους (πιθανῶς ἐκ τῶν βραχιόνων πρὸς τιμὴν) ὑπὸ τοῦ Κατεπάνω τῶν βασιλικῶν, τοῦ Κόμητος τοῦ σταύλου καὶ τοῦ Πρωτοστράτορος, ἡγουμένου δὲ τοῦ Λογοθέτου τοῦ δρόμου. Ἐν τούτοις οἱ Πρέσβεις, ἅμα τοὺς Βασιλεῖς ἰδόντες, ἔπεσαν πρηνεῖς, προσκυνῶντες αὐτούς, καὶ ἀμέσως ἤρχισαν αὐλοῦντα τὰ ὄργανα (τὰ προ-

μνησθέντα χρυσά και ἀργυρά· μεθ' ὃ ἐγεθθέντες οἱ Σαρακηνοί, προύχθησαν ἐγγύτερον, και πά-
λιν τὰ ὄργανα ἐκρότησαν, ἐν ᾧ συνάμα εἰσή-
γοντο οἱ προκριτότεροι τῶν ἀκολούθων τῆς πρ-
σθείας, οἵτινες ἀφοῦ προσεκίνησαν, ἐτοποθετή-
θησαν ἐνδον τῶν συρτῶν βήλων.

Ὁ Δογοθέτης τοῦ δρόμου ἀπηύθυνε τότε εἰς
τοὺς Πρέσβεις ἐν ὀνόματι τοῦ Ἄνακτος τὰς συ-
νήθεις ἐρωτήσεις, και ἀμέσως ἤρχισαν βρυχώ-
μενοι οἱ λέοντες, και κροάζοντα τὰ ὄρνεα τὰ ἐν
τῷ σέντω (θρόνῳ, ἐκ τοῦ sessus), ἐν ᾧ τὰ
πτηνά ἐν τῷ δένδρῳ ἦδον ἐναρμονίως· μεθ' ὃ τὰ
ἐν λόγῳ ζῶα ὠρθώθησαν αἰφνης ἐπὶ τῶν βάθρων
αὐτῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἰσήχθη τὸ τῶν
ἐθνικῶν *καρίσκιοι* (τὰ ὑπ' αὐτῶν προσφερόμενα
δῶρα, ἐντὸς κιθωρίων, ὑπὸ πολυαριθμῶν ὑπε-
ρετῶν βασταζομένων) ὑπὸ τὸν Πρωτονοτάριον
τοῦ δρόμου, και τότε ἤχουσιν αὖθις τὰ ὄργανα,
και οἱ λέοντες ἤρεμοῦσι, και τὰ ὄρνεα παίουσιν
ἄδοντα, και τὰ θηρία εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν
ἐγκαθίζονται. (Πρόκειται περὶ τῶν δύο χρυσῶν
λεόντων, οἵτινες, ἐκατέρωθεν τοῦ θρόνου εὐρισκό-
μενοι, δι' ἐντέχνων μηχανημάτων ἀνηγείροντο
ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν, ἐβρυχῶντο, και πάλιν κα-
τεκλίνοντο. Φαίνεται δὲ ὅτι πλὴν τούτων ὑ-
πῆρχον ἐπὶ τοῦ θρόνου και διάφορα τεχνητὰ
ὄρνεα, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐγγὺς αὐτοῦ ἴστα-
το χρυσῆ πλάτανος, ἐφ' ἧς ἐκάθητο πολυαριθμὰ
πτηνά, διὰ τιμαλφῶν λίθων πεποικιλμένα, και
διὰ μηχανημάτων ἐπίσης πτερυγίζοντα και
ἄδοντα. Τὰ θαυμάσια ταῦτα τεχνουργήματα
ἐφιλοτεχνήθησαν ἐπὶ Θεοφίλου ἐξ ἀφθίτου χρυ-
σοῦ, ἀλλ' ὁ ἄσωτος Μιχαὴλ Γ', καταστρέψας
αὐτὰ, μετεχειρίσθη τὸ μέταλλον εἰς ἄλλας
χρεῖας, δι' ὃ και ἀργότερον κατεσκευάσθησαν
αὖθις ἐκ κεχρυσωμένου χαλκοῦ. Γνωστὸν ὅτι ἡ
νεωτέρα τέχνη μόλις ἐπ' ἐσχάτων ἀπειτόλμησε
τὴν κατασκευὴν τοσοῦτον ἐντελῶν αὐτομάτων.

Ἀποδεχθέντος δὲ τὰ δῶρα τοῦ Ἄνακτος, οἱ
Πρέσβεις, ἀφοῦ και αὖθις προσεκίνησαν, ἀπε-
χώρησαν, ἐν ᾧ συνάμα τὰ τε ὄργανα ἤλουν,
και οἱ λέοντες και τὰ ὄρνεα ἐφώνουν, και τὰ
θηρία πάντα ἐκ τῶν βαθμίδων αὐτῶν ἀνίσταντο,
μέχρις οὐ ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης οἱ Σαρακηνοί,
ὅτε τὰ τε ὄρνεα και τὰ θηρία ἐκαθέσθησαν εἰς
τοὺς ἰδίους τόπους.

Γ.

Τοιαύτη ἡ ἐπίσημος δεξίωσις τῶν ἡμετέρων
Ἀνάκτων κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐποχὴν. Ἴσως εὐ-
ρωσί τινες ὅτι παρεσύρθημεν πέραν τοῦ δέοντος,
ἀλλ' ὀλίγοι, πιστεύομεν, ἐκ τῶν φιλοῦντων τὸ
προγονικὸν κλέος ἀρνοῦνται τὸ ὑψηλὸν δι' ἡμᾶς
ἐνδιαφέρον τῆς μεγαλοπρεποῦς εἰκόνας. Μετ'
ἴσης δὲ πολυτελείας ἐτελοῦντο και πάσαι αἱ
λοιπαὶ τοῦ Αὐτοκράτορος προελεύσεις, εἴτε εἰς
τὸν Ἴππόδρομον μετέβαινε οὗτος, εἴτε εἰς

τοὺς διαφόρους ναοὺς, εἴτε κατὰ τὰς ἐτέ-
ρας περιπτώσεις, καθ' ἃς, συμφώνως πρὸς τὴν
πολυποικίλον τῆς Αὐλῆς ἐθιμοτυπίαν, διέσχίζε
τὴν πόλιν.

Οὐδ' ἦσαν τὸ παράπαν ὑποδεέστεραι κατὰ
τὸν ἀμύθητον πλοῦτον αἱ ἀτελεῦττοι δεξιῶ-
σεις, αἱ ἐντὸς τῶν διαφόρων Ἀνακτόρων τελού-
μεναι, ἀπὸ τῶν μεγαλοπρεπῶν και πολυαριθ-
μῶν *κλητωρίων* (συμποσίων) μέχρι τῶν ἀπλῶν
καθημερινῶν ὑποδοχῶν. Ταῦτα πάντα μετὰ
μεγίστης ἀκριβείας περιγράφει ἡμῖν ὁ Πορφυ-
ρογέννητος, φρονοῦμεν δὲ ὅτι εἰκόνας τινές, παρ-
εμφερεῖς πρὸς τὴν ἀνωτέρω, και σκιαγραφοῦ-
σαι μίαν τῶν ἐν τῷ Ἴπποδρόμῳ προελεύσεων,
μίαν τῶν ἐκκλησιάζσεων ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ, μίαν
χειροτονίαν ἐνὸς τῶν πολυποικίλων τῆς Αὐλῆς
Μεγιστάνων, και μίαν ἐπίσημον ἐν τοῖς Ἀνα-
κτοῖς ἐστίασιν, ἴσως παρεῖχον μεμακρυσμένην
τινὰ ἰδέαν τοῦ ὅλου ἀχανοῦς σύμπαντος τοῦ
σχεδὸν μυθώδους ἐκείνου αὐλικοῦ βίου· ἀλλὰ
φεῦ, και τοῦ χρόνου και τοῦ χώρου ἐπιλείπον-
τος, ἀνθιστάμεθα κατ' ἀνάγκην εἰς τὸν πειρα-
σμὸν, και σπεύδομεν αὖθις παρὰ τῷ ἡμετέρῳ
ἤρωϊ.

Ὁ Χαράλδος, ὁ Χαλφδάνος και ὁ Ῥαγνάρος,
θυμοειδῶν ἐπιβαίνοντες ἵππων και ὑπὸ τῆς συν-
ήθους θεραπείας ἀκολουθούμενοι, διέρχονται
κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην διὰ τοῦ Αὐγουστέως.
Ἀναριθμητὸν συνωθεῖται ἀπὸ τῆς πρωΐας πλη-
θος ἐν τῇ πλατείᾳ και ὑπὸ τὰς στοάς, ὅπως
θαυμάση τὴν λαμπρὰν παράταξιν, ψίθυρος δ'
ἀμιγροῦς θαυμασμοῦ ἀκολουθεῖ καθ' ὅλην αὐ-
τοῦ τὴν πάροδον τὸν νέον Ἰάρλον· οὐδ' ἄπορον
τοῦτο, καθ' ὅσον πολλοὺς καθημερινῶς θεᾶτο
ὁ λαὸς ἐκεῖνος χρυσοπαρῦφος Μεγιστάνας, και
ποικίλους ἐκ τῶν ἐφῶν και ἄλλων χωρῶν ξέ-
νους, ἀλλ' ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν ἐκέκτηντο τοῦ Χα-
ράλδου τὸ ἠράκλειον παράστημα και τὴν ἀ-
παράμιλλον καλλονὴν. Συνετέλει δὲ πρὸς ἀνά-
δειξιν τῶν φυσικῶν τούτων δώρων και ἡ πρωτό-
τυπος αὐτοῦ στολή. Τοὺς ξανθοὺς αὐτοῦ πλο-
κάμους ἐπέστεφεν ἀργυρὰ κόρυς, ἐφ' ἧς διηνοί-
γοντο χρυσαῖ πτέρυγες αἰετοῦ· περὶ τὸ στῆθος
ἐξήστραπτε σιδηροῦς θώραξ, ἐφ' οὐ ἔχαιεν ὁ
ἐρυθρὸς φάρυγξ λέοντος, λευκὸς χιτῶν, θαυμα-
σίως διηθισμένος, ἐπιπτε μέχρι τῶν κνημῶν,
ἃς ἐκάλυπτον ὀρειχάλκινοι περικνημίδες, συνε-
πλήρου δὲ τὴν ὅλην περιβολὴν δορὰ λευκῆς
ἄρκτου, δίκην μανδύου ἐπὶ τῶν ὤμων ἐρριμ-
μένη. και ἀντὶ πόρπης συμπλέκουσα τοὺς χαλ-
κοὺς αὐτῆς γαμφώνυχας.

Πρὸ τῆς Χαλκῆς ἀφιπεύσας, διηυθύνθη ὁ
Χαράλδος μετὰ τῶν συντρόφων αὐτοῦ διὰ τῆς
εἰς ἡμᾶς γνωστῆς ἡδῆ σειρᾶς τῶν ἀψίδων, Ἀ-
νακτόρων και στοῶν μέχρι τῆς Μαγναύρας, ἐνθα
εἰσήχθη μετὰ τῆς ἀνωτέρω περιγραφείσης πομ-

πῆς. Καὶ ὁ μὲν ἀτυχὴς Χαλφθάνος, ἐχώρει ὡς ἐν ὄνειρῳ ἀπὸ θαύματος εἰς θαῦμα, ἀλλ' ὁ Χαράλδος, καίτοι ἐνθους ἐπὶ τῷ ἐξόχῳ θεάματι, μετὰ προσοχῆς τὰ πάντα ἐξήταζε. Μόλις δ' ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ εἰσαχθεὶς, καὶ ἀντιληφθεὶς τοῦ ὄλου πολυσχιδοῦς συμπλέγματος τῶν ἐκεῖ συνηγμένων, προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐνθρονισμένων Ἀνάκτων οὐχὶ ἀδίκως, τῇ ἀληθείᾳ, καθ' ὅσον πρωτοφανῆς ἦν ἡ εἰκὼν. Ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ Σολομωντείου θρόνου ἐκάθητο ὁ Αὐτοκράτωρ Ῥωμανός, ἀνὴρ μεσηλιξ, ἀλλ' εἰσέτι νεάζων. Μειλιχίαν εἶχε τὴν ὄψιν, καὶ τοὺς χαρακτῆρας εὐγενεῖς, ἀλλ' εἰς τὴν ἔκφρασιν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὑπεκρύπτετο μυστηριώδης θλιψίς, καὶ ἡ ὄλη αὐτοῦ στάσις ἐξεδήλου κάματον καὶ ἀπογοήτευσιν. Τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ περιέβαλλε τὸ μέγα λευκὸν στέμμα, καὶ ἀμύθητος ἦν τῆς λοιπῆς ἀμφιέσεως ὁ ἀπαστράπτων ὄλθος.

Παρ' αὐτόν, ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου, ἐκάθητο ἡ Αὐτοκράτειρα Ζωή, θαυμασιῶς ἐπίσης ἡμφιεσμένη. Διάδημα ἐκ φωταυγῶν ἀδαμάντων ἐζώνυε τὸ μέτωπον αὐτῆς, καὶ χρυσοῖ δράκοντες εἶρπον ἐπὶ τῆς εὐρείας πορφύρας. Καταφανῶς ὑπερβάσα τὴν μέσσην ἡλικίαν, οὐδὲν εἶχεν ἡ Αὐγοῦστα τὸ ἐπαγωγόν, ἀλλ' ἡ ἄφατος τῆς ὄλης αὐτῆς στάσεως μεγαλοπρέπεια ἐξεδήλου ἐπαρκῶς ὅτι αὕτη ἦν ἡ ἀληθὴς τῆς εὐκλεοῦς Μακεδονικῆς δυναστείας ἀπόγονος, ἡ παρασχοῦσα εἰς τὸν σύμβιον ὡς γαμήλιον δῶρον τὴν παγκόσμιον πορφύραν. Τὰ βλέμματα ἐπλάνα ἐπὶ τῆς αἰθούσης μετ' ἀγέρωχου ἀδιαφορίας, ὡς εἰ ἤρκει ἐν αὐτῆς νεῦμα, ὅπως ἅπας ὁ πῆριξ ὄλθος μεταβληθῆ εἰς αἱματόφυρτον σωρὸν ἐρείπιων. Καὶ καθ' ἣν δὲ στιγμήν εἰσῆλθον οἱ νέοι Σκανδινανοὶ, μόλις ἀνεπαισθητῶς πρὸς αὐτοὺς ἐστράφη, ὡσεὶ κορεσθεῖσα πλέον πάσης ἐπιγείου δόξης καὶ χαρμονῆς· ἀλλ' αἴφνης τὸ νεκρὸν αὐτῆς βλέμμα ἐξήστραψε, ζωηρὸν ἐρύθημα ἐκάλυψε τὰς πελιδνάς αὐτῆς παρειάς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ νέου Ἰάρολου.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

~~~~~*~*~

Τὰ πάντα κερδίζουν, ὅταν βλέπωνται ἐξ ἀποστάσεως. Ὡς ἐκ τούτου κυρίως τὸ παρελθὸν προσκτάται ἄρρητα θέλητρα.

*

Μετὰ τῶν ἀδιαφόρων ὁμίλει περὶ ἀδιαφόρων τοῦτο ἀπαιτεῖ ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας.

*

Εἶνε βαρὺς ὁ ζυγὸς τοῦ κακοῦ ὅπως καὶ τοῦ καλοῦ.

~~~~~*~*~

ΠΟΘΕΝ ΚΥΡΙΩΣ ΠΗΓΑΖΟΥΣΙΝ ΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ

~~~~~*~*~

(Συνέχεια ὅδε προηγουμένων φύλλον).

Ὅταν ὁμως ἐξ ἑνὸς ἐκάστου μικροβίου γενῶνται ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῷ τρισχίλια ἑκατομμύρια καθ' ἡμέραν, ὁ προσβληθεὶς ἀνθρώπος πάσχει ἡσημέραι δεινότερον, διότι ἕκαστος μύκης παράγει ἐν τοῖς χυμοῖς δηλητηριώδη τινὰ ὕλην, αὕτη δὲ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ἀλλὰ, καθὼς γνωρίζομεν, οἱ πλεῖστοι τῶν ἀσθενῶν ἀναλαμβάνουν πάλιν ἀπὸ τὰς ἀσθενείας ταύτας, ἀπὸ τὸ ἐρυσίπελας καὶ τὴν σκαρλατίναν, ἀπὸ τὸν τύφον καὶ τὴν περιπνευμονίαν καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴν χολέραν, πρᾶγμα δυσεξήγητον μείναν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ὁμοίως ἦτο μέχρι τοῦδε δυσεξήγητον τὸ ὅτι κατὰ τὰς ἐπιδημικὰς ἀσθενείας, ὅτε ὁ ἀήρ καὶ τὸ ἔδαφος καὶ τὰ πάντα ἦσαν πλήρη μικήτων καὶ ἕκαστος ἐν τοιαύτῃ χώρᾳ ζῶν ἀνθρώπος ἐπρεπε νὰ προσβληθῆ ὑπ' αὐτῶν, σχετικῶς ὀλίγοι μόνον ἀνθρώποι προτεβάλλοντο καὶ ἐκ τούτων πάλιν οἱ ἡμῖς εἰς μόλις ἀπέθνησκον.

Ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη δύναται ἤδη νὰ ἐξηγήσῃ τὸ δυσεξήγητον τοῦτο αἰνίγμα. Ἡ δημιουργία τοῦ θεοῦ εἶνε τόσον θαυμασία καὶ εἶνε οὕτω διωργανωμένη, ὥστε νὰ μὴ ταράσσωνται ὠρισμένοι τινὲς νόμοι τάξεως καὶ στατιστικῆς. Οἱ νοσογόνοι μύκητες ἀυξάνουν καὶ πολλαπλασιάζονται κυρίως ἐντὸς κακῶν χυμῶν. "Ὅστις ἔχει ἐντελῶς ὑγιεῖς αἷμα, ἐντελῶς ὑγιεῖς χυμοὺς, ὀμαλὰς ἐνώσεις τοῦ λευκώματος, αὐτὸς οὐδεμίαν δίδει τροφήν εἰς τοὺς μύκητας. Ἐν τῷ ὑγιεῖ τούτῳ ἀνθρώπῳ οἱ νοσογόνοι σχιζομύκητες δὲν εὐρίσκουν τροφήν. ἢς ἔχουν ἀνάγκη πρὸς περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ πολλαπλασιασμόν. Δι' αὐτὸ μένουσι στάσιμοι καὶ ἀποθνήσκουν, ὁ δὲ ἀνθρώπος μένει ὑγιής. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἀνθρώπους, ἐνθα οἱ σχιζομύκητες εὐρίσκουν κακοὺς χυμοὺς καὶ κακὰς λευκωματώδεις ἐνώσεις καὶ πολλαπλασιάζονται καὶ φέρουν ἀσθενείαν, βλέπομεν ὅτι οὐχὶ πάντοτε τὴν ἀσθενείαν ἀκολουθεῖ ὁ θάνατος. Διὰ τί; Διότι ὁ πολλαπλασιασμός τῶν μικροβίων καὶ ἡ αὕξησις τοῦ δηλητηρίου τῶν δὲν συμβαίνει καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας κατὰ τρισεκατομμύρια, ἀλλὰ τὸ παραχθὲν δηλητήριο ὑφίσταται διαφοροὺς μεταμορφώσεις καὶ ἐπὶ τέλους, μετὰ πάροδον ὠρισμένου χρόνου, καθίσταται αὐτόχρημα σωτήριον ἀντίδοτον κατὰ τῆς ἀσθενείας, οὕτως ὥστε, ἐὰν ὁ βαρῆς ἀσθενήσας ἀνθρώπος ἐπιζήσῃ ὠρισμένας ἡμέρας, τὸ ἐν τῷ σώματί του παραχθὲν δηλητήριο μεταμορφοῦται εἰς ἰαμακτικὸν φάρμα-